

ONTVANGEN 03 JAN. 2019

2018/111

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

HOGESCHOOL INHOLLAND
t.a.v. College van Bestuur
Postbus 93043
2509 AA DEN HAAG

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Datum **21 DEC. 2018**
Betreft Besluit macrodoelmatigheid nieuwe hbo Associate degree E-music

Onze referentie
1462634

Uw brief van
23 oktober 2018

Bijlagen
1

Geachte College,

Met de brief van 23 oktober 2018, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 25 oktober 2018, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de Associate degree-opleiding E-music als bekostigde opleiding te verzorgen in Haarlem.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 17 december 2018, kenmerk 2018/111, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de Associate degree-opleiding E-music als bekostigde opleiding te verzorgen in Haarlem.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO Bezwaarschriftencommissie, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.duo.nl/zakelijk onder 'Oneens met Duo'.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen. In verband met de ingediende zienswijze is tevens een afschrift verzonden aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

Onze referentie
1462634

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

E.A. Hofman

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 28
2514 JK Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

OCW Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Hogeschool Inholland deeltijd hbo Associate degree E-music Haarlem	2018/111	17/12/2018

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 25/10/2018 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Hogeschool Inholland om de hbo Associate degree E-music als bekostigde opleiding te verzorgen te Haarlem (brief van 23/10/2018 met onderwerp Aanvraag macrodoelmatigheidstoets Associate degree E-music (deeltijd) Inholland). Op 29/10/2018 werd aanvrager verzocht aanvullende informatie te leveren. Op 29/11/2018 was de aanvraag voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is deze door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van Hogeschool Inholland om de Associate degree E-music als bekostigde opleiding te Haarlem te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo Associate degree E-music in Haarlem aanbieden. Het gaat om een Engelstalige hbo Associate degree in het Croho onderdeel Taal & Cultuur. De opleiding omvat 120 EC en wordt in deeltijd aangeboden. Aanvrager biedt sinds 2009 de bachelor E-music aan. Volgens aanvrager wordt een volledige bachelor door getalenteerde producenten die aan het begin staan van hun carrière ervaren als te lang, te breed en/of te diepgaand. Daarom wil aanvrager deze Ad starten, die complexer is dan bestaande mbo opleidingen op dit gebied, maar minder

uitgebreid dan de bachelor. De muziektheoretische vakken zijn specifiekter dan in de bachelor en de vakken Educatie, Methodiek en Onderzoek die in de bachelor worden aangeboden ontbreken in de Ad E-music.

De Ad E-music bestaat vakken op het gebied van productie, E-performance, studiovaardigheden, muziektheorie, ondernemerschap en sociale vaardigheden. Binnen de opleiding wordt samengewerkt met de bachelor International Music Management.

De Ad E-music is toegankelijk voor mensen die zich beroepsmatig bezighouden met het produceren van elektronische dancemuziek en minimaal een mbo, havo, vwo of verwant buitenlands diploma hebben. Om toegelaten te worden tot de opleiding moeten zij tevens een auditie doen. Daarbij wordt gekeken naar hun kennis en vaardigheden op het gebied van produceren en muziektheorie, hun motivatie, ambitie en talent.

Afgestudeerden van de Ad E-music kunnen gaan werken als artiest (dj) of producent van E-music.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. De kern van de afwijzing berust in het feit dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de Ad E-music beantwoordt aan een arbeidsmarktbehoefte.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo Associate degree E-music aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager betoogt dat kunstopleidingen per definitie niet beantwoorden aan een arbeidsmarktbehoefte en stelt dat kwantitatieve gegevens over de arbeidsmarkt om die reden niet voorhanden zijn. De commissie heeft aanvrager naar aanleiding van de ingediende aanvraag verzocht om de arbeidsmarktbehoefte toch te onderbouwen met kwantitatieve gegevens. In een aanvullend document geeft aanvrager aan het CBS en het ROA telefonisch te hebben benaderd om relevante arbeidsmarktgegevens te vergaren. De commissie kan deze gegevens niet meewegen bij de beoordeling omdat de uitspraken niet traceerbaar zijn. Aanvrager heeft namelijk geen contactpersonen of exacte verwijzingen vermeld.

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte doet aanvrager een beroep op genoemde informatie van het CBS en van het ROA, het rapport 'Dutch Dance Topsector!' (Van Klink, jaartal onbekend), het rapport 'Exportwaarde van Nederlandse populaire muziek' (Perfect& More, 16 januari 2016), niet nader gespecificeerde inkomensonderzoeken en het rapport 'The Economic Significance of EDM for the Netherlands' (EVAR, oktober 2012).

Anders dan aanvrager heeft de commissie, gelet op het AIS van ROA, geconstateerd dat deze database opleidingscategorieën bevat die wel degelijk een algemeen beeld van de arbeidsmarktprognose geven voor afgestudeerden van verwante opleidingen. Nu het aan aanvrager is om de arbeidsmarktbehoefte aan te tonen en aanvrager na indiening van het dossier in de gelegenheid is gesteld om het dossier alsnog van kwantitatieve arbeidsmarktgegevens te voorzien, ziet de commissie geen aanleiding om de gegevens uit het AIS van ROA eigenstandig in de beoordeling te betrekken.

Aanvrager doet een beroep op een onderzoek van kunsteconoom Pim van Klink (Dutch Dance Topsector! jaartal en paginanummering ontbreken). Sinds 2013 wordt Electronic Dance-music erkend als onderdeel van de Topsector Creatieve Industrie. Uit het rapport van Van Klink volgt tevens dat één op de veertien banen in de creatieve industrie werk in dancemuziek betreft. De commissie merkt op dat niet duidelijk is wat voor banen dit precies zijn en of afgestudeerden van de Ad E-music daar voor in aanmerking kunnen komen.

Uit een ander onderzoeksrapport blijkt dat de exportwaarde van dancemuziek in 2016 €165 miljoen was (Exportwaarde van Nederlandse populaire muziek, Perfect&More, 16 januari 2016, p.4). De commissie merkt op dat de omvang van de exportwaarde in 2016 geen aanduiding biedt van de omvang van de werkgelegenheid voor afgestudeerden van de Ad E-Music voor de komende jaren.

Tevens stelt aanvrager dat uit inkomensonderzoeken blijkt dat hooguit 25% van de kunstenaars een redelijk inkomen weet te genereren uit het eigen vakgebied. Voor E-musici zouden de perspectieven volgens aanvrager gunstiger zijn dan voor kunstenaars uit andere disciplines. Aanvrager heeft niet aangegeven welke inkomensonderzoeken zijn geraadpleegd. De commissie heeft de gegevens uit deze inkomensonderzoeken dus niet kunnen verifiëren en kan deze daarom niet meewegen bij de beoordeling van de arbeidsmarktbehoefte.

Volgens een (enigszins gedateerd) rapport van onderzoeksbureau EVAR (The Economic Significance of EDM for the Netherlands, oktober 2012, p.13) bestond in 2012 de gehele Nederlandse E-music branche uit 8.000 FTE. Het aantal festivals en dj's in Nederland is tussen 2000 en 2012 gestegen. De commissie constateert dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de toename van het aantal festivals en dj's duidt op een behoefte aan afgestudeerden van de Ad E-music.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat aanvrager een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad E-music niet heeft aangetoond.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager doet ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte een beroep op het sectorplan KUO Next 2016-2020 (Vereniging Hogescholen, oktober 2016) en de Notitie Toekomst Cultuurbeleid (sector Muziek, Raad voor Cultuur, november 2017). Het rapport 'Naar een lerende economie' (WRR, 2013) heeft aanvrager vermeld in het slot van de aanvraag. De commissie heeft deze laatste bron betrokken bij de beoordeling van de maatschappelijke behoefte.

In het sectorplan KUO Next 2016-2020 (Vereniging Hogescholen, oktober 2016, p.16) is afgesproken dat kunstonderwijs in Nederland open moet staan voor divers talent, flexibel moet zijn en internationaal gepositioneerd moet worden. De Ad E-music kent volgens aanvrager een internationale insteek, is gericht op studenten met diverse culturele achtergronden en kan flexibel in deeltijd worden gevolgd. Daardoor sluit de Ad E-music aan bij de doelstellingen van het sectorplan.

In de Notitie Toekomst Cultuurbeleid (Raad voor Cultuur, november 2017, sector Muziek, paginanummers ontbreken) wordt volgens aanvrager benadrukt dat meer aandacht nodig is voor de dance-industrie en de toelevering daartoe. Volgens de Notitie zijn er relatief weinig plekken in Nederland waar kinderen kennis kunnen maken met hedendaagse muziekinstrumenten zoals drumcomputers. Aanvrager geeft aan dat afgestudeerden van de Ad E-music kennis over E-music kunnen overdragen bij centra voor kunstzinnige vorming om dit doel te bereiken, ook al maakt het vak Educatie geen deel uit van de voorgenomen opleiding. Op grond van de Notitie Toekomst Cultuurbeleid (sector Muziek, Raad voor Cultuur, november 2017) concludeert de commissie dat de Ad E-music aansluit op een maatschappelijke behoefte.

In het rapport 'Naar een lerende economie' (2013, p. 15) adviseert de WRR de regering om meer de nadruk te leggen op innovatie. Veel economische groei komt voort uit de toepassing van innovaties. Aanvrager stelt dat de Ad E-music een goed voorbeeld is van innovatie maar licht dit vervolgens niet toe. De commissie acht het verband tussen het stimuleren van innovatie in het algemeen en de voorgenomen Ad E-music te weinig specifiek om te concluderen dat de Ad aansluit op een maatschappelijke behoefte die in het rapport 'Naar een lerende economie' wordt beschreven.

De commissie concludeert dat op grond van het sectorplan KUO Next 2016-2020 (Vereniging Hogescholen, oktober 2016) en de Notitie Toekomst Cultuurbeleid (sector Muziek, Raad voor

Cultuur, november 2017) aanvrager heeft aangetoond dat de Ad E-music beantwoordt aan een maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat aanvrager heeft aangetoond dat de Ad E-music aansluit op een maatschappelijke behoefte, maar niet op een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet niet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 25/10/2018 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Hogeschool INHolland om de hbo Associate degree E-music in Haarlem aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. De Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten heeft een positieve zienswijze ingediend. Deze instelling zal spoedig een aanvraag indienen voor eenzelfde soort Ad en staat toch positief tegenover het aanbieden van de Ad E-music in Haarlem. De indiener van de zienswijze verwacht dat er voldoende ruimte is in het onderwijsaanbod voor een Ad E-music in zowel Haarlem als Amsterdam.

Aanvrager stelt dat er geen verwante Ad's zijn. De commissie heeft relevante bronnen geraadpleegd en bevestigt deze constatering. Aanvrager heeft wel een overzicht geleverd van verwante hbo bachelors, mbo 4 opleidingen en cursussen in het onbekostigde domein. Deze zijn voornamelijk in de regio Amsterdam te vinden. Echter, omdat het geen Ad's zijn heeft de commissie deze niet vergeleken met de voorgenomen opleiding.

Aanvrager wil de naam E-music in het Croho laten registreren omdat deze reeds voor de verwante bachelor van aanvrager wordt gebruikt. De commissie acht de naam passend. Wel adviseert zij aanvrager om ook een Nederlandse naam in het Croho te laten registreren.

Aanvrager wil de Ad E-music in het Engels aanbieden. Aanvrager beargumenteert deze keuze door te stellen dat de arbeidsmarkt voor muziekproducenten internationaal is en dat gebruik wordt gemaakt van Engelstalige handleidingen en vakjargon. Ook tijdens netwerkevenementen op het gebied van E-music in Nederland is Engels de voertaal. Aanvrager wil bovendien buitenlandse studenten de mogelijkheid bieden om in te stromen. De commissie beoordeelt de onderbouwing van de taalkeuze alleen vanuit een arbeidsmarktbehoefte en niet vanuit een instroomperspectief. Aanvrager heeft onder criterium a niet aangetoond dat er een (internationale) arbeidsmarktbehoefte is. Om die reden concludeert de commissie dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de taalkeuze aansluit bij de arbeidsmarktbehoefte.

Hierboven is geconstateerd dat er geen verwante Ad's zijn. Aanvrager kan derhalve geen overzicht geven van de instroom in verwante Ad's. Om die reden heeft aanvrager een overzicht geleverd van de instroom in verwante bachelors Muziek gedurende de afgelopen jaren. Aanvrager heeft daarbij ook de instroom in afstudeerrichtingen E-music in 2018 opgenomen (zie Tabel 1). De instroom in verwante onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. De instroom in verwante bekostigde bachelors schommelde rond de 1039 studenten per jaar. Het afgelopen jaar hebben volgens aanvrager meer dan 50 studenten een studierichting E-music gevolgd binnen een hbo bachelor.

Tabel 1. Instroom in bachelors Muziek

instelling	2013	2014	2015	2016	2017	2018, enkel richting E-music
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten	189	168	169	160	188	0 (15 in contractonderwijs)
Hogeschool der Kunsten Den Haag	115	110	140	125	104	0
Hogeschool voor de Kunsten Utrecht	144	137	80	155	156	5
Codarts	143	151	117	123	141	5
ArtEZ	166	168	168	154	142	7
Fontys Hogeschool	117	116	70	90	113	14 (voorheen <6 p. jr.)
Zuyd Hogeschool	97	82	106	101	98	0
Hanzehogeschool	108	113	64	56	65	0
Hogeschool Inholland	45	40	32	32	37	12
totaal	1124	1085	946	996	1044	58

Bron: DUO, bewerking KBA Nijmegen en aanvraag

Aanvrager wil, net als bij de bachelor E-music, voorlopig een maximum van 12 studenten per jaar instellen om de kwaliteit van de instroom te waarborgen. Het aantal aanmeldingen en de kwaliteit van de aspirant-studenten voor de bachelor neemt volgens aanvrager jaarlijks toe (zie Tabel 2). Een deel van de aanmelders wordt geschikt bevonden. Doorgaans kan de helft van het aantal geschikte studenten tot de bachelor worden toegelaten. Aanvrager verwacht de 12 beschikbare plaatsen in de Ad op te kunnen vullen met studenten die tot nu toe opteerden voor andere opleidingen. Een deel van de studenten die toegelaten zouden kunnen worden tot de bachelor E-music kan kiezen voor de Ad E-music. Bovendien zullen volgens aanvrager buitenlandse studenten zich aanmelden vanwege het Engels als voertaal. Een deel van de studenten die nu kiezen voor cursussen of een mbo opleiding op dit gebied zal zich ook aanmelden voor de Ad E-music. De commissie acht de prognose dat er genoeg aanmeldingen zullen zijn om 12 geschikte studenten te selecteren plausibel.

Tabel 2. Aanmeldingen voor de bachelor E-music

studiejaar	2015	2016	2017	2018
aantal aanmeldingen	65	71	78	83
toelatingspercentage	18%	17%	15%	14%

Bron: aanvraag

Aangezien door aanvrager een arbeidsmarktbehoefte bij criterium a niet is aangetoond, heeft aanvrager evenmin aangetoond dat er ruimte is in het opleidingsaanbod om de Ad E-music binnen het bekostigde domein vorm te geven.

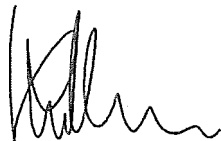
Vestiging van de Ad E-music in Haarlem heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

Aanvrager doet geen beroep op een door de Rijksoverheid erkend sectorplan.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de Ad E-music te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Rullmann', written in a cursive style.

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.